

СОВЕТ ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Чокмак, д.18, г. Верхний Услон,
422678

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ СОВЕТЫ

Чокмак, 18 нче йорт, Югары Ослан районы,
422678

Тел: (84379) 2-13-33, факс: (84379) 2-13-39. Э-почта: югары.ослан@tatartan.ru, yoslan@yoslan.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ

13.09.2021

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 13-169

Югары Ослан муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле
турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль
турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон,
Югары Ослан муниципаль районы Уставы нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы Советы
каrar итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле
турындагы Нигезләмәне расларга (1 кушымта).
2. Югары Ослан муниципаль районы Советының «Югары Ослан муниципаль
районы территориясендә муниципаль жир контроле турындагы Нигезләмәне раслау
хакында» 2017 елның 28 декабреннән 29-321 номерлы карары үз көчен югалткан
дип санарга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми
порталында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында
урнаштырырга.
4. Югары Ослан муниципаль районы Советының икътисади үсеш, экология,
табигый ресурслар һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә әлеге
карарның үтәлешен контрольдә тоту йөкләнә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М.Г. Зиатдинов

Югары Ослан муниципаль район
Советының 2021 елның 13
сентябрдәгә 13-169 номерлы
карарына

1 кушымта

Югары Ослан муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында
НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль контроль).

1.2. Муниципаль контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба - контрольдә тотылучы затлар) жир мөнәсәбәтләре объектларына карата мәжбүри жир законнары таләпләрен үтәү тора, (алга таба – мәжбүри таләпләр) аларны бозган өчен законнарда административ җаваплылык каралган;

1.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба – 248-ФЗ номерлы Федераль закон) 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

1.4. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора: жирдән файдалану өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы затларга карата куела торган таләпләр, гамәлләр (гамәл кылмау);

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренең эшчәнлеге нәтижәләре;

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә урнашкан жир мөнәсәбәтләре объектлары.

1.5. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне булдыру юлы белән башкарыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикәят бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмче системалары);

дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән гамәлгә ашыру.

Контроль орган тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә, мәгълүмат системасын кулланып контроль объектларын исәпкә алу алып барыла.

1.6 Муниципаль контроль Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – контроль орган) тарафыннан башкарыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ (алга таба – Палата) йөкләнә¹.

1.8. Контроль орган исемнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);
2) әлеге Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткөрү кәргән контроль органының вазыйфаи заты (алга таба – инспектор).

Контроль органының вазыйфаи затлары, вәкаләтле вазыйфаи затлары тикшерү чарасын үткөрү турында карар кабул итүгә контрольлек органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары (алга таба – контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) керә.

1.9. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.9.1. Инспектор бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулы күләмдә гамәлгә ашырырга, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итү турында тәкъдимнәр әзерләгәнче контроль органы карарларын үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, контроль органы карарларын үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә;

3) контроль чаралар үткәргә һәм закон нигезендә һәм аларның билгеләнеше нигезендә бары тик хезмәт вазыйфаларын башкарганда һәм тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контроль-күзәтчелек чараларының бердәм реестрында контроль чаралар үткәргә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәргә һәм хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләрне кылырга;

4) контроль чаралар үткәргәндә дин тотучыларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күренешен, аларны уздыруга комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке билгеләнешләрен бозмаска;

5) контрольдә тотылучы затларның, аларның вәкилләренең булуына, шулай ук контрольдә тотылучы затларның, аларның вәкилләренең ризалыгы белән контроль чаралар үткәргәндә (контроль органның контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чараларынан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм әлеге Нигезләмәнең 3.3 пунктында каралган очракларда консультация бирүне гамәлгә ашыру;

6) контрольлек итүче затларга, аларның контроль чараларын уздырганда катнашучы вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән, әгәр мондый килешү 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган булса, прокуратура органны тарафыннан контроль чараны үткөрүне килештерү турында белешмәләр бирергә;

¹ «Татарстан Республикасында жирле үзидәрә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм муниципаль берәмлек уставы нигезендә жирле үзидәрә органның тармак (функциональ) структур бүлекчәләрен төзү каралган шартта.

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен тикшерү чаралары һәм контроль чаралар предметына караган контроль гамәлләр нәтижәләре белән таныштырырга;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштырырга;

9) ачыкланган бозу фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә ачыкланган бозу авырлыгы, аларның закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен потенциал куркынычларының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотылучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыянны (зарарны) нигезсез чикләүне булдырмакка;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять белдергәндә үз гамәлләренең нигезле булуын расларга;

11) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән контроль чаралар үткөрү һәм контроль гамәлләр кылу срокларын үтәргә;

12) контрольдә тотылучы затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган яисә дүлэт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә.

1.9.2. Тикшерү чарасын үткәргән вакытта инспектор үз вәкаләтләре чикләрендә һәм үткәрелә торган контроль гамәлләр күләмендә хокуклы:

1) хезмәт таныклыгын күрсәткәндә һәм контроль чара үткөрү турында контроль органы карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә, федераль законнарда башкача каралмаган булса, житештерү объектларында тоткарлыксыз булырга (карау);

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә Дүлэт, хезмәт, коммерция яки закон тарафыннан саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышырга;

3) контрольдә тотылучы затлардан, шул исәптән контрольдә тотыла торган оешмаларның житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән контроль чаралар үткәргәндә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язмача аңлатмалар бирүне, шулай ук документларны күчерүне, фото - һәм видеога төшерүне таләп итәргә;

4) тикшерү чарасы предметына һәм күләменә караган өлешендә техник документлар, электрон мәгълүматлар базалары, контрольдә тотылучы затларның мәгълүмат системалары белән танышырга;

5) контрольдә тотучы зат тарафыннан контроль чаралар үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, вазыйфаи затларны һәм (яки) контрольдә тотучы зат хезмәткәрләрен сораштыру үткөрү мөмкинлеге булмау, бинага керү мөмкинлеген чикләү, контроль чараны гамәлгә ашыру буенча башка чараларга комачаулау фактлары буенча актлар төзәргә;

6) контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны булдырмау һәм куркынычсызлыкны тәмин итү буенча күрсәтмәләр бирергә, контрольлек итүче затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган нигезләмәне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февраленнән 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, инспекторга каршы тору яки куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә.

1.10. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.11. Контроль органның вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар башкарган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәғлүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләргә башкару өчен файдаланыла торган мәғлүмат системаларының мәғлүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотучы затларга житкерү юлы белән хәл ителә, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәғлүмат системасы аша (алга таба – Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

II. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерү (зарар китерү) рисклары белән идарә итү²

2.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерү (зарар китерү) рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерүнең (алга таба – риск категориясенә) түбәндәге риск категорияләренә берсенә кертеләргә мөмкин:

- урта куркыныч;
- уртача куркынычын;
- түбән куркынычын.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын риск категорияләренә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 1 кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү ел саен аның характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль органы тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләргә бозу куркынычы индикаторы-контроль объекты параметрларынан туры килү яисә кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләргә бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәжәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булуын раслый.

2.5. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү максатларында мәжбүри таләпләргә бозу куркынычы индикаторлары билгеләнә² (әлеге Нигезләмәнең 2 кушымтасы).

2.6. Мәжбүри таләпләргә бозу куркынычы индикаторлары мондый таләпләргә бозмый, әмма, ихтимал зур булганлыктан, мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булуын раслый.

2.7. Контроль объектының мәжбүри таләпләргә бозу индикаторларына туры килүен ачыклау планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү өчен нигез булып тора.

² Нигезләмәдә билгеләнгәнчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда рисклар белән идарә итү һәм бәяләү системасы, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган әлеге төр Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләр турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, кулланыла алмый. Бу очракта планлы контроль чаралар һәм планнан тыш контроль чаралар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 һәм 66 статьяларында билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып үткәрелә (248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше).

Контроль чараны үткөрү һәм үткөрү турында карар контроль орган тарафыннан кабул ителә.

2.8. Әгәр контроль объекты муниципаль контроль органы тарафыннан билгеле бер риск категориясенә кертелмәгән булса, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.9. Контроль орган контроль объектының куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында мәгълүмат кертгән көннән биш эш көне эчендә яки куркыныч критерийларын үзгәртү турында контроль объектының риск категориясен үзгәртү турында Карар кабул итә.

2.10. Контроль орган рискның бер категориясенә кертелгән жир кишәрлекләре исемлеген алып бара (алга таба – жир кишәрлекләре исемлеге).

2.11. Жир кишәрлекләре исемлеге түбөндөгечә:

а) жир кишәрлегенең кадастр номеры яки ул булмаганда жир кишәрлегенең урнашу урыны адресы;

б) жир кишәрлеге кертелгән риск категориясе;

в) жир кишәрлеген риск категориясенә кертү турында карар реквизитлары.

2.12. Хәвеф-хәтәр категорияләре күрсәтелгән жир кишәрлекләре исемлеге контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла.

3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын кисәтү түбөндөгә төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

1) Барлык контрольдә тотучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү;

3) мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру.

3.2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба - профилактика программасы) нигезендә ел саен гамәлгә ашырыла.

3.3. Профилактика программасында каралган профилактик чаралар тикшерү органы тарафыннан үткөрелергә тиеш.

Контроль орган профилактика программасында каралмаган профилактик чаралар үткөрә ала.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль орган түбөндөгә профилактик чаралар үткөрә:³:

1) мәгълүмат бирү;

2) консультация бирү¹⁰.

³ Профилактик чаралар исемлеге якинча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясын исәпкә алып, мөстәкыйль билгеләнә, шул ук вакытта мәгълүмат бирү һәм консультация бирү мәжбүри. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 1 өлешенең 2, 3, 6 һәм 7 пунктлары нигезендә контроль орган, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән профилактик чаралардан тыш, хокук куллану практикасын гомумиләштерү, намуслылыкны стимуллаштыру чаралары, үз-үзенне тикшерү һәм профилактик визит кебек профилактик чаралар үткәргә мөмкин дип билгеләнде (248-ФЗ номерлы Федераль Законның 47, 48, 51 һәм 52 статьялары).

3.4. Мәгълүмат

3.4.1. Контроль орган «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында (алга таба – рәсми сайт), массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольлек итүче һәм башка кызыксынган затларга мәгълүмат житкерүне гамәлгә ашыра.

3.4.2. Контроль орган «Интернет» челтәрендәгә үзенең рәсми сайтында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

3.5. Консультация

3.5.1. Контрольдә тотучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйләү мәсьәләләре буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар үткөрү тәртибе;
- 2) контроль чаралар үткөрү вакыты;
- 3) контроль чаралар нәтижәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) тикшерү органы карарларына шикәят бирү тәртибе.

3.5.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультациялар бирә:

- 1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элемент аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;
- 2) рәсми сайтта контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертипкы мөрәжәгатьләре (5тән артык мөрәжәгать) буенча язма аңлатма урнаштыру юлы белән.

3.5.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүендә шәхси консультациялар 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.5.4. Контроль орган контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.5.5. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язмача консультация бирү түбәндәгә мәсьәләләре буенча башкарыла:

- 1) тикшерү органы карарларына шикәят бирү тәртибе.

3.5.6. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маеннан 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язмача җавап бирү турында запрос җибәргә хокукы.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән консультациялар исәбен алып бара.

IV. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Муниципаль контроль түбәндәгә планлы һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез.

4.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итәләр:

инспектор һәм контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш);

документлар, башка материаллар соратып алу;

инспекторның контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очрактарынан тыш).

4.3. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) контроль органында зыян (зарар) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яки объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектынның мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткөрү планына кертелгән контроль чаралар үткөрү сроктары жетү;

3) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткөрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына керткән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекларенең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

5) тикшерү органы тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында – Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрактарда-карарын үтәү срогы чыгу.

Контроль чаралар контроль органының вәкаләтле вазыйфаи затларының биремнәре, шул исәптән федераль закон белән билгеләнгән очрактарда, контроль органының эш планындагы биремнәргә дә кертәп, инспекторлар тарафыннан үзара бәйләнешсез үткәрелә.

4.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелми торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткөрүгә жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләр башкару юлы белән үткәрелә:

карау;

язма аңлатма алу;

документлар таләп итү.

4.5. Контрольлек чарасын, шулай ук документар тикшерүне күздә тотып торган контроль органының вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә, анда 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне үткөрүгә карата әлегә контроль чарасын үткөрү турында нигезләмәнең әлегә пунктының беренче абзацында каралган карар кабул итү таләп ителми.

4.6. Контроль чаралар контроль органының контроль чараларын үткөрү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткөрүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткөрүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.7. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, инспектор контроль чарасы актын (алга таба – акт) Россия Икътисадый үсеш Министрлығының 2021 елның 31 мартыннан 151 номерлы «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» боерыгы белән расланган форма буенча төзи.

Мондый чара үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.8. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Тикшерү чарасын уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка кушылырга тиеш.

4.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткөрү көнендә контроль чара үткөрү урыны буенча башкарыла.

4.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серләрне тәшкит иткән контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольлек итүче зат шикаятне әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә жиберергә хокуклы.

V. Контроль чаралар нәтижәләре һәм карарлар

5.1. Контрольлек органы контрольлек чарасы үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта тикшерү органы бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә (алга таба – күрсәтмә), аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артык түгел (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә контрольлек итүче затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә) һәм (яисә) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыянны) булдырмау чараларын үткөрү турында, шулай ук контроль рәвешендә федераль законда каралган башка чараларны күрсәтеп жиберергә;

2) муниципаль контроль объектларын эксплуатацияләүне тыю турында һәм гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү турындагы таләп белән мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, әгәр контроль чара үткәргәндә граждан, оешма һәм оешмаларның эшчәнлеге, шулай ук аларны саклау һәм башка мәсьәләләр буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы, алар житештерә торган һәм сата торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыралар;

3) контроль чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә

тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә, тиешле мәғлүматны дәүләт органына җибәрергә;

4) мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗғәгать иткәнче, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәҗғәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәҗбүри таләпләрне үтәү, башка чаралар үткөрү буенча рекомендация бирү турындагы мәсьәләне карарга.

5.2. Күрсәтмә әлеге Нигезләмәнең 3 кушымтасы нигезендә форма буенча рәсмиләштерелә.

5.3. Күрсәтмәнең үтәлү срогы чыкканчы, контрольлек итүче зат күрсәтмәнең үтәлеше турында, мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләр кушып, контроль органга хәбәр итә.

5.4. Контрольлек итүче зат әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктындагы 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлү срогы чыккач яисә күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне контрольлек итүче зат тарафыннан тапшырганда, контроль органы карарның үтәлешен бирелгән документлар һәм алынган мәғлүмат нигезендә бәяли.

5.5. Күрсәтмәне контрольдә тотучы зат тарафыннан үтәү очрагында, контроль орган контрольлек итүче затка күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә җибәрә.

5.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм контрольлек итүче зат тарафыннан мәғлүматлар тапшырылмаса яисә алар нигезендә карарның үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин булмаса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен документар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешенә бәя бирелгән очракта, күчмә тикшерү үткәргә рөхсәт ителә.

5.7. Әлеге Нигезләмәнең 5.6 пунктында каралган контроль чараны үткөрү нәтиҗәләре буенча контроль орган карарның тиешенчә үтәлмәве ачыкланса, ул әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктындагы 1 пунктчасында каралган карарны, аны үтәүнең яңа сроklarын күрсәтеп, янә контрольдә тотучы затка тапшыра.

Күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта контроль орган, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗғәгать иткәнчегә кадәр, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрә.

5.8. Планлы тикшерү чаралары

5.8.1. Планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына контроль орган тарафыннан төзелә торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы тикшерү чаралары планы нигезендә үткәрелә.

5.8.2. Куркынычны аерым категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткөрү төрләре, вакыт-вакыт зыян (зарар) китерү куркынычы белән билгеләнә.

5.8.3. Контроль орган түбәндәге планлы тикшерү чаралары үткәргә мөмкин:
документар тикшерү;
күчмә тикшерү.

Урта риск категориясенә керә торган объектларга карата документар тикшерү үткәрелә.

Уртача риск категориясенә караган объектларга карата документар тикшерү үткәрелә.

5.8.4. Урта риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткөрү вакыты – 3 елга бер тапкыр.

Уртача риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткөрү вакыты-5 елга бер тапкыр.

Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

5.9. Планнан тыш тикшерү чаралары

5.9.1. Планнан тыш контроль чаралар документар һәм күчмә тикшерүләр, күчмә тикшерү рәвешендә үткәрелә.

5.9.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

5.9.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

5.9.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

5.10. Документар тикшерү

5.10.1. Документар тикшерү дигәндә контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара аңлашыла, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукий формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле документлар.

5.10.2. Контроль органы карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, контроль орган контрольлек итүче зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контрольлек итүче зат таләпләрдә күрсәтелгән документларны контроль органга җибәрергә тиеш.

5.10.3. Документар тикшерү үткөрү вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокка кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотучы затка таләпләрне, таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тикшерү органына җибәрергә;

2) контрольдә тотучы затка контроль органы мәгълүматын җибәргәннән соң чор:

контрольлек итүче зат биргән документларда хаталар һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында;

бирелгән документлардагы белешмәләрнең контроль органында булган һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләргә туры килмәве турында һәм күрсәтелгән аңлатмаларны контроль органга тапшырганчы, кирәкле аңлатмаларны язма рәвештә тапшырырга кирәк.

5.10.4. Документар тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар таләп итү;
- 2) язма аңлатма алу.

5.10.5. Контроль чара үткөрү барышында инспектор контрольлек итүче затка мәжбүри документларның һәм (яки) аларның күчермәләренә, шул исәптән фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, мәгълүмат базалары, банкларның, шулай ук мәгълүматны йөртүчеләрнең мәжбүри таләпләрен үтәүне бәяләү өчен кирәкле һәм (яки) әһәмияткә ия булган таләпләргә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта кирәкле документларны контроль органга жибәрә яисә кичекмәстән язма рәвештә гариза белән инспекторга, сәбәпләрен һәм срокларын күрсәтеп, документларны билгеләнгән срокта тапшыру мөмкинлеге булмавы турында, контрольдә тотучы зат кирәкле документларны тапшыра ала.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документар тикшерү уздыру вакытына контроль чаралар үткөрү өчен кирәк булган мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

5.10.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 21 эш көненнән дә соңга калмыйча ирәкле формада язмача аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирәкле рәвештә язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотучы затлар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмача аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә язучылары турында билгә ясылар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

5.10.7. Актны рәсмиләштерү контроль органның документар тикшерү узган көнне урнашкан урыны буенча башкарыла.

5.10.8. Акт контрольлек итүче затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш 10 эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5.10.9. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

5.11. Күчмә тикшерү

5.11.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлементә ярдәмдә үткәреләргә мөмкин.

5.11.2. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль органы карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотучы затның аңлатмаларында булган белешмәләргә тулылыгы һәм дәрәҗәгә белән танышырга;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 5.11.1 пунктында

күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) һәм контроль чараларының башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылуның мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

5.11.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткөрү очракларыннан тыш, 57 статьясындагы 1 өлешенең 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә үткәрелергә мөмкин.

5.11.4. Контроль орган контрольлек итүче затка күчмә тикшерүне үткөрү турында, күчмә тикшерүне үткөрү турындагы карарның күчәрмәләрен контрольлек итүче затка жиһәрү юлы белән, ул башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатътән дә соңга калмыйча, хәбәр итә.

5.11.5. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольлек итүче затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткөрү турындагы карарның күчәрмәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

5.11.6. Күчмә тикшерүне үткөрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

5.11.7. Күчмә тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) документлар таләп итү;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) инструменталь тикшерү.

5.11.8. Карау инспектор тарафыннан контрольдә тотучы зат һәм (яки) аның вәкиле барында, видеоязма кулланып башкарыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча карау беркетмәсе төзелә.

5.11.9. Инструменталь тикшерү махсус жиһазларда эшләргә, техник приборлардан файдалануга рәхсәт алган инспектор яисә белгеч тарафыннан башкарыла.

Инструменталь тикшерү нәтижәләре буенча инспектор яки белгеч тарафыннан инструменталь тикшерү беркетмәсе төзелә, анда күрсәтелә:

- аны төзү датасы һәм урыны;
- инспекторның яисә беркетмә төзегән белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары;
- контрольдә тотучы зат турында мәгълүмат;
- махсус жиһазлар һәм (яки) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары кулланыла торган тикшерү предметы;
- инструменталь тикшерү нәтижәсе, инструменталь тикшерү үткәргәндә контрольгә алынырга тиешле күрсәткечләрнең нормалаштырыла торган өһәмияте;
- әлеге күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турында нәтижәләр;
- инструменталь тикшерү нәтижәләрен бәяләү өчен өһәмияткә ия булган башка мәгълүматлар.

5.11.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотосүрәتكә, аудио - һәм видеоязмага, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозу очракларының һәркайсының икедән дә ким булмаган рәсеме белән башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары

таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5.11.11. Контрольдә тотучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язма аңлатмаларны тапшыру әлеге Нигезләмәнең 5.10.5 һәм 5.10.6 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.11.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио-һәм видеоязма үткәру турындагы мәгълүмат тикшерү актында чагылдырыла.

Акты дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоәлемтә аша чыгып тикшерү үткәргән очракта, Нигезләмәнең әлеге пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

5.11.13. Күчмә тикшерүне үткәру, эшчәнлек алып бару урыны буенча контрольлек итүче зат булмау сәбәпле, яки контрольлек итүче зат эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, яисә күчмә тикшерүне үткәру яки тәмамлау мөмкинлегенә китергән контрольлек итүче затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, сәбәпләрен күрсәтеп, инспектор күчмә тикшерү уздыру мөмкинлегенә булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар үткәру мөмкинлегенә турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәргәнчегә кадәр, әлеге чор кысаларында контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

5.11.14. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин контроль органга түбәндәге очракларда контроль чаралар үткәргәндә булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;

2) суд, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрнамәләр, повесткалар) буенча килү зарурилыгы;

3) Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын сайлау;

4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кергәндә контроль чаралар үткәру тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

5.11.15. Контрольлек итүче затлар булып торучы индивидуаль эшкуар, гражданин килеп туган очракларны контроль органына контроль чарасын уздырганда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 8 өлешен нигезендә контроль рәвешендә Нигезләмәдә контроль рәвешендә билгеләргә кирәк.

5.12. Күчмә тикшерү

5.12.1. Күчмә тикшерү контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

5.12.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиалларының, вәкилләренең, аерым структур бүлекчәләренең) урнашкан, гражданның эшчәнлек алып бару урыны, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольлек итүче зат белән хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Житештерү объектларында һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затлар даирәсендә булу өчен ачык) житештерү объектларында тикшерү уздырылырга мөмкин.

5.12.3. Күчмә тикшерү контрольлек итүче затка мәгълүмат бирмичә үткәрелә.

Бер объектны (бер-берсенә якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне уздыру вакыты, әгәр контроль рәвешендәге Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән дә артмый.

5.12.4. Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктының 1. 1 һәм 2. 1. пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

VI. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү⁴

6.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры контрольлек итүче затлар контроль органы житәкчесе урынбасары һәм инспекторларның (алга таба – вазыйфаи затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;
- 2) ачыкланган бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмау).

6.2. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) региональ порталларын кулланып, контроль органга электрон рәвештә тапшырыла.

Гражданин шикаятен тапшырганда ул гади электрон имза яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланган булырга тиеш. Шикаять биргәндә оешма тарафыннан ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә куела торган материаллар, шул исәптән фото - һәм видеоматериаллар контрольдә тотучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

6.3. Контроль органның карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять тикшерү органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала⁵.

6.4. Шикаять контрольдә тотучы зат үз хокукларын бозу турында белә яки белергә тиеш булган көннән соң утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органы күрсәтмәсенә шикаять контрольлек итүче зат тарафыннан күрсәтмә алынганнан соң ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

6.5. Шикаять бирү срогының нигезле сәбәбе булган очракта, бу срок контрольдә тотучы зат үтенечнамәсе буенча контрольлек итүче орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

6.6. Шикаять биргән контрольдә тотучы зат, карар кабул ителгәнче, шикаятьне кире ала ала. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат жибәрү рәхсәт ителми.

6.7. Шикаятьтә контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне

⁴ Нигезләмәдә билгеләнгәнчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәр тәртибе, әгәр дә контроль рәвеше турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган муниципаль контрольнең әлеге төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләр (248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 статьясындагы 4 өлеше) кулланыла алмый.

⁵ Нигезләмәдә шикаятьләрне карау өчен коллегияль органның (коллегияль органның) вазыйфаи затларыннан торган контроль органда шикаятьләрне карау каралган булырга мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 3 өлеше)

туктатып тору турында үтенечнамә булырга мөмкин.

6.8. Тикшерү органы житәкчесе (житәкче урынбасары) шикаятьне теркәгәннән соң ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул итә:

1) контроль органның шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат шикаять биргән контрольлек итүче затка, карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә жибәрелә.

6.9. Шикаять үз эченә алырга тиеш:

1) вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), карары һәм (яки) шикаять бирелә торган гамәлләре (гамәл кылмавы) ;

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны (эшчәнлек алып бару урыны) турында белешмәләр, яисә оешма - контрольдә тотучы затның исеме, әлеге оешманың урнашу урыны турында белешмәләр, яки ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), шикаятьне карау вакытында үзара бәйләнешне гамәлгә ашырырга теләгән ысулы һәм аның буенча карар кабул итү өчен кирәкле ысул;

3) контроль органның шикаять бирелә торган карары һәм (яки) аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять биргән контрольдә тотучы затның хокукларын бозуга китерә яисә китерә ала торган белешмәләр;

4) тикшерү органы карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәлләре (гамәл кылмавы) нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә тотучы зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булганда), яки аларның күчermәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә тотучы затның таләпләре;

6) Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, шикаять бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында контроль чарасының исәп номеры.

6.10. Шикаятьтә цензурасыз яки кимсетүле сүзләр, тормыш, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә контроль органның вазыйфаи затларының яки аларның гаилә әгъзаларына янаулар булырга тиеш түгел.

6.11. Шикаять бирү, тиешле хокукны «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә, тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә тотучы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан башкарылырга мөмкин.

6.12. Контроль орган шикаять алынганнан соң биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында Карар кабул итә:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 6.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары чыкканнан соң бирелә һәм шикаять бирү өчен югалган срокны торгызу турында үтенечнамә булмау;

2) шикаять бирү өчен югалган срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тарттылар;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнче, контрольдә тотучы заттан, аны биргәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза килү;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары булу;

5) элек контроль органга шул ук контрольдә тотучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән булу;

- 6) шикаять контроль органның вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әғзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм милкенә зыян китерү яисә кимсетү белдерүләре, янаулар үз эченә алган булу;
- 7) элегрәк әлеге контрольдә тотылучы затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шикаятьне карап тикшерүдән баш тарту алынган һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;
- 8) шикаять тиешле органга тапшырылган;
- 9) Россия Федерациясә законнарында тикшерү органы карарларына шикаять бирүнең суд тәртибе генә каралган.

6.13. Әлеге Нигезләмәнең 6.12 пунктындагы 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәсә булып тормый һәм контроль органы карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судтан шикаять бирү өчен нигез була алмый.

6.14. Шикаятьне караганда контроль орган Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмати системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмати системасын куллана.

6.15. Шикаять тикшерү органы житәкчесә (житәкчесә урынбасары) тарафыннан аны теркәгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

6.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә түбәндәге очрақларда озайтылырга мөмкин:

- 1) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаять белдерелә торган вазыйфаи затка карата эш итү;
- 2) нигезле сәбәп аркасында (авыру, ял, командировка) аның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирелә торган вазыйфаи затның булмавы.

6.17. Контроль орган контрольлек итүче заттан шикаять биргән, өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документлар соратып алырга хокуклы. Контрольдә тотучы зат әлеге мәгълүматны һәм документларны соратып алу жибергәннән соң биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы дэвамьнда шикаять предметына керә торган өстәмә мәгълүмат һәм документлар тапшыру турындагы запросны вәкаләтле орган тарафыннан алынган вакытка кадәр, ләкин запрос жиберелгәннән соң биш эш көненнән дә артмаска тиеш.

Контрольдә тотучы заттан шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

6.18. Шикаять биргән контрольдә тотучы заттан дәүләт органны, жирле үзидарә органны яки ул карамагындагы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятьне биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнчә, үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материаллар тапшырырга хокуклы.

6.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм нигезлелеген раслау һәм (яки) кылынган гамәлнең (гамәл кылмау) бурычы контроль органга йөкләнә.

6.20. Шикаятьне карау нәтижәләре буенча контроль орган житәкчесә (житәкчесә урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятьне канәгатьләндерми калдыра;
- 2) контроль органы карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) контроль органы карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын) законсыз дип таный

һәм асылда, шул исәптән кирәк булганда билгеле бер гамәлләр башкару турында карар чыгара.

6.21. Кабул ителгән карарның нигезләнеше, аны үтәү вакыты һәм тәртибе булган контроль орган карары контрольлек итүче затның шәхси кабинетында Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Бердәм порталында һәм (яки) Дәүләт һәм Муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең региональ порталында аның кабул ителгәннән соң бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

VII. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү

7.1. Контроль органы эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү муниципаль жир контроле өлкәсендә муниципаль контрольнең нәтижәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Эшчәнлек нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына керә:

- 1) муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре;
- 2) муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре.

7.3. Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре муниципаль районның вәкиллеке органы карары белән раслана.

7.4. Контроль орган ел саен 248-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, муниципаль жир контролендә эзерләүне гамәлгә ашыра.

7.5. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр элекке Нигезләмәнең 4 кушымтасында билгеләнгән.

7.6. Докладны эзерләүне оештыру муниципаль жир контроле өлкәсендә вәкаләтле органга йөкләнә.

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында
Нигезләмәгә

1 кушымта

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын
куркынычлык категорияләренә кертү критерийлары⁶

1. Урта риск категориясенә керә:

а) каты көнкүреш калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратларны урнаштыру
өчен билгеләнгән жир участоклары һәм янәшәдәге жирләр, жир участоклары;

б) гараж өчен билгеләнгән жир участоклары, һәм (яки) торак төзелеше, шәхси
ярдәмче хужалык алып бару (йорт яны жир участоклары);

в) гомуми кулланылыштагы су объектларының яр бие полосасы чикләрендә
урнашкан яисә янәшәсендәге жир кишәрлекләре.

2. Уртача риск категориясенә жир кишәрлекләре белән түбәндәге рөхсәт
ителгән куллану төрләре керә:

а) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә караган жирләр
һәм (яки) жир кишәрлекләре, урман фонды жирләре, аеруча саклана торган
территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр белән чиктәш торак пунктлар
жирләре категориясенә керә;

б) сәнәгать, энергетика, транспорт, элемент, радиотапшырулар, телевидение,
информатика, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен жирләр, оборона, иминлек һәм
башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә, автомобиль юллары, тимер
юллар, труба үткәргеч транспорт, электр линияләре һәм авыл хужалыгы
билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә торган жирләр һәм (яки) жир
кишәрлекләре белән чиктәш жирләрдән тыш жирләр керә;

в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә һоторак пункт
жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш
жирләр керә.

3. Түбән риск категориясенә урта яки уртача риск категориясенә
кертелмәгән барлык башка жир кишәрлекләре керә.

⁶ Контроль объектларын риск категориясенә кертүнең күрсәтелгән критерийлары үрнәк характерда..

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында
Нигезләмәгә

2 кушымта

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган
мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге

1. Жир кишәрлегенә контрольдә тотылучы зат тарафыннан кулланыла торган
мәйданының жир кишәрлегенә хокук билгели торган бердәм дәүләт күчемсез милек
реестрында булган мәйданына туры килмәве.

2. Жир кишәрлеген контрольдә тотучы зат тарафыннан жир кишәрлегеннән
файдалану максатыннан файдалану турында белешмәләр күчемсез милекнең
Бердәм дәүләт реестрында, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларда
булган жир кишәрлегеннән фактта файдалануның туры килмәве.

3. Жир кишәрлеген озак вакытлы үзләштерү шарты белән, жир участогын
биргәннән соң өч елдан артык вакыт узган булу, яки жир кишәрлеген арендау
килешүендә күрсәтелгән жир кишәрлеген үзләштерү срогы тәмамланмау, ә жир
кишәрлегендә характерлы үзгәрешләр күзәтелми (капиталь төзелеш объекты,
төзелеш эшләре алып бару һәм жир кишәрлегеннән файдалану буенча рөхсәт
ителгән файдалану һәм бирү шартлары нигезендә башка гамәлләр булмау).

4. Жир кишәрлекләрен файдалану өчен нигез булып торган документларны
рәсмиләштерүгә мәжбүри таләпләрне үтәмәү.

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында
Нигезләмәгә

3 кушымта

Тикшерү органы күрсәтмәсе формасы

Контроль орган бланкы

(контрольлек итүче зат житекчесе
вазыйфасы күрсәтелә)

(контрольдә тотучы затның тулы исеме
күрсәтелә)

(контрольлек итүче затның фамилиясе,
исеме, атасының исеме (булганда)
күрсәтелә)

(контрольлек итүче затның урнашу
урыны күрсәтелә)

КҮРСӘТМӘ

(контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә)
мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында

(тикшерү чарасының төре һәм формасы нигезендә күрсәтелә)
тикшерү органы карары белән

_____ үткәрелгән

(контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

_____ карата

(контрольдә тотучы затның тулы исеме күрсәтелә)

«__» _____ 20__ елдан «__» _____ 20__ елга кадәр
чорда

_____ нигезендә

(контроль чараны үткөрү турында тикшерү органы актының исеме һәм реквизитлары
күрсәтелә)

_____ законнар мәжбүри таләпләрен бозу очраklары ачыкланды:

(әлеге мәжбүри таләпләр билгеләнгән структур норматив хокукый актлар
берәмлекләрен күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне бозу очраklары күчерелә)

Баян ителгәннәр нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге)
һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы
Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пункты на таянып

(Тикшеру органының тулы исеме күрсәтелә)

боера:

1. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны « _____ » _____ 20____ ел вакытын да кертәп бетерергә.

2. _____

(тикшеру органының тулы исеме күрсәтелә)

ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетеру турында күрсәтмәне үтәү турында, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләр кушып « _____ » _____ 20____ ел вакытын да кертәп белдерергә.

Әлеге күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәлмәве Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

(контроль чаралар үткәргә вәкаләтле зат вазыйфасы)

(контроль чаралар үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затка имза салу)

(тикшеру чараларын үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса))

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районы территориясендә
муниципаль жир контроле турында
Нигезләмәгә

4 кушымта

Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр⁷

А	Муниципаль жир контроленең мөһим нәтижеләренә ирешү дәрәжәсен чагылдыра торган нәтижелелек күрсәткечләре			
А. 1.	Хокук билгели торган документлар нигезендә файдаланыла торган жир кишәрлекләре өлеше (рөхсәт ителгән файдалану)	Кпр х 100% / Кипн	Кипн-билгеләнеше буенча файдаланыла торган жир кишәрлекләре саны (шт.) Кпр - тикшерелгән жир кишәрлекләре саны (шт.)	Кимендә 50%
А. 2.	Тикшерү, рейд тикшерүләре барышында ачыкланган хокук бозулар бетерелгән юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр өлеше	Кун х 100%/ Кн	Кун - жир законнарын бозуларны бетергән жир кишәрлекләреннән файдаланучылар саны Кн-жир законнарын бозу очраklары ачыкланган жир кишәрлегеннән файдаланучылар саны	Кимендә 50%

⁷ Контроль төренең күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр үрнәк характерда.

Индикатив күрсәткечләр

В1.	Үткәрелгән чаралар параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр				
В. 1.1.	План (рейд) биремнәре (күзәтүләр) үтәлеше	$V_{рз} = (P_{3ф} / P_{3п}) \times 100$	Врз-план (рейд) биремнәренәң (күзәтүләрнең) үтәлеше % P3ф-үткәрелгән план (рейд) биремнәр саны (карау) (берәмлек) P3п-расланган план (рейд) биремнәр саны (карау) (берәмлек)	100%	Расланган план (рейд) биремнәре (караулар)
В. 1.2.	Планнан тыш тикшерү нәтижәләре	$V_{вн} = (P_{ф} / P_{п}) \times 100$	Vвн- планнан тыш тикшерү нәтижәләре Pф - планнан тыш тикшерүләр саны (берәмлек) Pп-планнан тыш тикшерүләр үткәру өчен күрсәтмәләр саны (берәмлек)	100%	Контроль органга кәргән хатлар һәм шикәятләр
В. 1. 3.	Нәтижәләр буенча шикәятъ бирелгән тикшерүләр өлеше	$J \times 100 / P_{ф}$	Ж-шикәятъләр саны (бер.) Pф-үткәрелгән тикшерүләр саны	0%	
В. 1. 4.	Нәтижәләр дәрәс түгел дип табылган тикшерүләр өлеше	$P_{н} \times 100 / P_{ф}$	Pн-гамәлдә түгел дип табылган тикшерүләр саны (берәмлек) Pф-үткәрелгән тикшерүләр саны (берәмлек)	0%	
В. 1. 5.	Милекче булмау сәбәпле үткәрелмәгән	$P_{о} \times 100 / P_{ф}$	Pо - тикшерү нәтижәләре буенча,	30%	

	планнан тыш тикшерүләр өлеше һ. б.		тикшерелүче зат булмау сәбәпле үткәрелмәгән тикшерүләр (берәмлек) Пф-үткәрелгән тикшерүләр саны (берәмлек)		
В. 1. 6.	Килешү кире кагылган планнан тыш тикшерүләр уздыру турында прокуратурага килештерүгә юнәлдерелгән гаризалар өлеше	Кзо х 100 / Кпз	Кзо-килешүдән баш тарткан гаризалар саны (берәмлек) Кпз-килештерүгә бирелгән гаризалар саны	10%	
В. 1. 7.	Нәтижәләр буенча материаллар карарлар кабул итү өчен вәкаләтле органнарда жиберелгән тикшерүләр өлеше	Кнм х 100 / Квн	Кнм-вәкаләтле органнарда жиберелгән материаллар саны (берәмлек) Квн-ачыкланган тәртип бозулар саны (берәмлек)	100%	
В. 1. 8.	Үткәрелгән профилактик чаралар саны			берәмлек	
В. 2.	Файдаланылган хезмәт ресурслары күләмен характерлаучы индикатив күрсәткечләр				
В. 2.1.	Штат берәмлекләре саны			кеше	
В. 2.	Муниципаль контроль органы хезмәткәрләренә контроль чаралар йөкләмәсе	Км / Кр= Нк	Км-контроль чаралар саны (берәмлек) Кр-муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (берәмлек) Нк-1 хезмәткәргә йөкләнеш (берәмлек)		